

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
Γεν. Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής
Υποστήριξης ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και
Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 964

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10, 3ος όροφος,
10563, Αθήνα
Πληροφορίες: Π. Δασκαλάκη
Τηλέφωνο: 210 3742411
Email: stateaid_unit@minfin.gr

Προς: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Προγράμματος "Στερεά Ελλάδα",
Υψηλάντη 12,
Λαμία, 35131
Υπόψη κ. Λ. Βέλλιου

Θέμα: Διατύπωση γνώμης σχετικά με το σχέδιο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τίτλο «Υλοποίηση δράσεων της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης του Χωρικού Φορέα "Δήμοι Λεβαδέων-Θηβαίων & Αλιάρτου Θεσπιέων" - Νέα Έργα».

Σχετ: Το με αρ. πρωτ. 2063/19-07-2024 έγγραφο της ΕΥΔ Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα», (αρ. πρωτ. εισ. ΥΠΟΙΚ 106403/ΕΥΚΕ 964/22-7-2024).

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού και του συνημμένου σχεδίου πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τίτλο «Υλοποίηση δράσεων της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης του Χωρικού Φορέα "Δήμοι Λεβαδέων-Θηβαίων & Αλιάρτου Θεσπιέων" - Νέα Έργα», με το οποίο ζητούνται οι απόψεις της Υπηρεσίας αναφορικά με την υπαγωγή ή μη στο καθεστώς των Κρατικών Ενισχύσεων των εν λόγω δράσεων και λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνονται τα εξής:

1. Σύμφωνα με το κεφάλαιο 2 «περιεχόμενο της πρόσκλησης», η παρούσα πρόσκληση στοχεύει στη χρηματοδότηση των νέων δράσεων/πράξεων της επικαιροποιημένης/συνεχιζόμενης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) με τίτλο «Ολοκληρωμένο Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΣΒΑΑ) για την Ανάδειξη της ενιαίας "Διαδημοτικής Αστικής Λειτουργικής Περιοχής" των Αστικών Κέντρων των Δήμων Λεβαδέων, Θηβαίων και Αλιάρτου-Θεσπιέων ως Περιοχής Ανάδειξης της σύγχρονης Οικονομίας της Επισκεψιμότητας, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής Πολιτών και Επισκεπτών και διασφάλισης της Κοινωνικής Συνοχής με αξιοποίηση της "Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης" (ΟΧΕ)» του Χωρικού Φορέα «Δήμοι Λεβαδέων, Θηβαίων και Αλιάρτου - Θεσπιέων», οι οποίες εμπίπτουν στους παρακάτω ειδικούς στόχους του Προγράμματος "Στερεά Ελλάδα" 2021 - 2027:

2.7 "Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης" και

5.1 "Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές",

σύμφωνα με την εγκριτική απόφαση της εν λόγω ΣΒΑΑ (ΑΔΑ: ΨΑΤΠ7ΛΗ-18Ω) και το Παράρτημα Ι αυτής.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Ειδικότερα, η πρόσκληση θα χρηματοδοτήσει τις παρακάτω δράσεις/πράξεις:

- Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου Νέου Δημαρχείου και Ανάπλαση πλατείας Λάμπρου Κατσώνη στη Λιβαδειά,
- Ανάπτυξη Δικτύου Πράσινων Υποδομών - Αναβάθμιση Πάρκου Έρκυνας,
- Αναβάθμιση βατότητας πεζοδρομίων στην οδό ΔΕΛΦΩΝ της Λιβαδειάς,
- Λειτουργική και Αισθητική Αναβάθμιση Κοινοχρήστων και Κοινωφελών χώρων στις Νότιες Παρυφές της Καδμείας (Ο.Τ 284, 287, 285α, 201α, 201β), Α' Φάση,
- Ενίσχυση Προσβασιμότητας πεζών στο πλαίσιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας με Αρχές Βιοκλιματικού Σχεδιασμού σε πεζοδρόμια της οδού Καραγιαννοπούλου στην πόλη της Λιβαδειάς,
- Ανάπλαση κοινόχρηστου χώρου στις παρυφές του περιαστικού δάσους Μοσχοποδίου και ένταξη του στο οικοσύστημα της περιπατητικής διαδρομής,
- Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοτικού Κλειστού Γυμναστηρίου Λιβαδειάς,
- Ενεργειακή Αναβάθμιση 4ου Δημοτικού Σχολείου Λιβαδειάς,
- Αναβάθμιση της αισθητικής και ενεργειακής απόδοσης του Δημοτικού Ξενώνα του Δήμου Θηβαίων,
- Αναβάθμιση της αισθητικής και ενεργειακής απόδοσης του Δημοτικού κτιρίου στην οδό Βουρδουμπά,
- Συνοδευτικές δράσεις οδοφωτισμού εντός της περιοχής παρέμβασης του Δήμου Λεβαδέων (Ανατολική και Δυτική είσοδοι πόλης),
- Βελτίωση της Προσβασιμότητας, Κυκλοφοριακή Αναβάθμιση της Ανατολικής Εισόδου της πόλης της Λιβαδειάς και ανακατασκευή πλατείας Συνοικισμού,
- Παρεμβάσεις σύνδεσης Ιστορικού Κέντρου της πόλης της Θήβας με το περιαστικό Δάσος του Μοσχοποδίου (β' φάση),
- Γραφείο Απασχόλησης και Ενημέρωσης Ανέργων (που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες) και Καινοτόμα Εργαλεία Προώθησης στην Απασχόληση στο Δήμο Λεβαδέων,
- Γραφείο Απασχόλησης και Ενημέρωσης Ανέργων (που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες) και Καινοτόμα Εργαλεία Προώθησης στην Απασχόληση στο Δήμο Θηβαίων.

Δικαιούχοι στην πρόσκληση καλούνται οι :

- Δήμος Λεβαδέων, Επικεφαλής Εταίρος του Χωρικού Φορέα «Δήμοι Λεβαδέων-Θηβαίων και Αλιάρτου Θεσπιέων», της επικαιροποιημένης/συνεχιζόμενης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) με κωδικό ΟΠΣ 6056 και
- Δήμος Θηβαίων, Εταίρος του Χωρικού Φορέα «Δήμοι Λεβαδέων-Θηβαίων και Αλιάρτου Θεσπιέων» της επικαιροποιημένης/συνεχιζόμενης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) με κωδικό ΟΠΣ 6056.

Ως δυνητικοί δικαιούχοι θεωρούνται και όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τους παραπάνω αναφερόμενους. Ο Κύριος Δικαιούχος που αναλαμβάνει την υποβολή της πρότασης, σε περιπτώσεις προτάσεων όπου η υλοποίησή τους πραγματοποιείται από πολλαπλούς δικαιούχους είναι ο Δικαιούχος που ορίζεται από το σύνολο των δικαιούχων / συνδικαιούχων.

Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση ανέρχεται σε 12.907.201,85 ευρώ.

2. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

Με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση».

Ως «επιχείρηση» θεωρούνται όλες οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Οικονομική δραστηριότητα αποτελεί κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά.

Προκειμένου να προσδιοριστεί αν μια κρατική χρηματοδότηση προς οποιονδήποτε φορέα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα είναι κρατική ενίσχυση πρέπει να ισχύουν σωρευτικά τα παρακάτω κριτήρια:

- Χορήγηση/μεταφορά κρατικών πόρων
- Επιλεκτική ενίσχυση προς ορισμένες επιχειρήσεις ή κλάδους παραγωγής
- Παροχή πλεονεκτήματος
- Νόθευση ή απειλή νόθευσης του ανταγωνισμού και του ενδοενοσιακού εμπορίου

3. Σύμφωνα με την περιγραφή του αντικειμένου της πρόσκλησης, το θεσμικό πλαίσιο στο οποίο δύναται να εμπίπτουν οι προτεινόμενες πράξεις ποικίλει και ως εκ τούτου, για την πλήρωση του κριτηρίου της συμβατότητας με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων, κάθε πράξη της εν λόγω πρόσκλησης πρέπει να αξιολογηθεί διακριτά.

4. Για την πλήρη κάλυψη του θεσμικού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων και για ασφάλεια δικαίου, κρίνεται απαραίτητο να προστεθούν στο διατακτικό της πρόσκλησης τα ακόλουθα:

- Η Απόφαση της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/21/ΕΕ).
- Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/C8/02).
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος.

5. Στο κεφάλαιο 3 «Επιλεξιμότητα» του σχεδίου της πρόσκλησης και ειδικότερα στο σημείο 3.4 να προστεθεί το εδάφιο «με την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων».

- Στο σημείο 3.5.6.1. η αναφορά, «πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για παρεμβάσεις στις δημόσιες κτιριακές υποδομές με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπίδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων του κυρίου του έργου.»

θα πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής: «πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπίδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων του κυρίου του έργου.»

- στο σημείο 3.5.6.2., η αναφορά «Έργα που αφορούν στην οικονομική και εμπορική εκμετάλλευση των προϊόντων ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης»

θα πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Έργα που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης»

και να προστεθεί το παρακάτω εδάφιο:

- Για δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση, στοιχεία προκειμένου να εξεταστεί η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Γενικού και Ειδικού Μέρους του Κανονισμού αυτού.

Επίσης στο κεφάλαιο 3 πρέπει να προστεθεί ένα νέο σημείο 3.5.6.6. με το παρακάτω περιεχόμενο:

Έργα που συνιστούν ειδικές περιπτώσεις άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες παράγουν αποτελέσματα προς το γενικό δημόσιο όφελος και δεν θα μπορούσαν να παρασχεθούν από την αγορά χωρίς την παρέμβαση του κράτους, είναι δυνατόν να συνιστούν Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Στις περιπτώσεις των ΥΓΟΣ το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης του έργου προσδιορίζεται μέσω κατάλληλης χρηματοοικονομικής ανάλυσης προσδιορισμού της αντιστάθμισης, σύμφωνα με το εφαρμοζόμενο δίκαιο των ΥΓΟΣ.

6. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27-10-2023 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»:

- Μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, κάθε πρόταση πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού.
- Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνεται η λίστα ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχει κοινοποιηθεί με την με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, αντίγραφο της οποίας πρέπει να τηρείται στο φάκελο της πράξης.

Επιπλέον και εφόσον για την υλοποίηση της πράξης χρησιμοποιηθεί άρθρο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, πρέπει :

- με την έκδοση της απόφασης ένταξης πράξης, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει άμεσα να συμπληρώσει και να διαβιβάσει την ΕΥΚΕ ΧΕ το Παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (ΓΑΚ), που περιλαμβάνει συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που απαλλάσσονται σύμφωνα με τους όρους του εν λόγω Κανονισμού, προκειμένου η ΕΥΚΕ ΧΕ να προβεί στην ηλεκτρονική υποβολή της πράξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής SANI, εντός των καθορισθέντων χρονικών ορίων που τίθενται στο άρθρο 11 του ΓΑΚ.
- σε περίπτωση που η χορηγηθείσα κρατική ενίσχυση αφορά σε ποσό 100.000 € και άνω, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΚΕ ΧΕ τα στοιχεία που απαιτούνται για τη

δημοσιοποίηση χορηγηθείσας μεμονωμένης κρατικής ενίσχυσης στην εφαρμογή TAM (Transparency Award Module) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατ' εφαρμογή της με αρ. πρωτ. 12163/ΕΥΚΕ/4902/27.01.2017 επιστολής της ΕΥΚΕ με θέμα «Υποχρέωση και διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων κρατικών ενισχύσεων» (Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (ΓΑΚ).

7. Η παρούσα γνωμοδότηση παρέχεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση του υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ-ΧΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, περιλαμβανομένων θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή. Εάν οι παρασχεθείσες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με τις παρεχόμενες πληροφορίες, η ΕΥΚΕ-ΧΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της σε σχέση με αυτές που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
3. Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης
4. ΕΥΚΕ - ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

